

VÄSTERLEDS

NR 4 2016

FÖRSAMLINGSTIDNING

JULKAMPANJEN:

Låt fler barn få fylla fem

INTERNATIONELLT ARBETE • #5för5 • **BARNADÖDLIGHET**

Advent och jul • **UPPLEV JULENS MUSIK** • Femårskalas

”

Ett barn är fött och änglarna ler! Eller gråter dom?

Vi firar snart jul och ett barns födelse står i fokus. Vi firar livets tillblivelse så som vi känner det i ett nyfött barn. Det nyfödda barnet är så fullt av möjligheter, och på samma gång så utsatt. Det behöver oss för att dess möjligheter skall förverkligas. Vi hoppas så mycket när vi får hålla ett nytt liv i våra händer och många gånger skall vi oroas över dess framtid.

Så börjar livet. Varje liv börjar så. Våra liv började så. Jag önskar att allt liv skall börja som om änglar ler omkring det. Jesusbarnet i krubban började sitt liv så.

En del av julens budskap handlar om att Gud blir människa i varje liv som föds. Jesusbarnet är varje barn. Gud delar livet med oss. Gud gråter med den som gråter och skrattar med den som är glad. Emmanuel, som betyder ”Gud med oss”, är ett av de namn som Jesus fick tidigt. Gud är med oss, det är julens starka budskap.

I det här numret av församlingstidningen har vi samlat berättelser om barn och julen. De två hör så nära samman. Också den som är 105 år har en gång

varit fem år. Tanken är hisnande att hundrafemåringen bär minnet av femåringen inom sig. Tänk att det skall vara så avgörande att vi får fylla fem år för att våra chanser att bli hundra skall förverkligas.

Det verkar som om det finns en magisk gräns just vid fem. Kan vi hjälpa någon att fylla fem så kan vi förmodligen hjälpa den människan att förverkliga livet. Det är just det som Svenska kyrkans julkampanj handlar om, ”Låt fler fylla fem.”

Med önskan om en fin jul – födelsefest för oss alla och för Gud som föds mitt ibland oss. Må Guds änglars leende skina över dig och må de gråta med dig när det behövs.

Välsignad Jul

PETER TRÄISK
Kyrkoherde i Västerleds församling
peter.traisk@svenskakyrkan.se

VÄSTERLEDS FÖRSAMLINGSTIDNING • NR 4 2016

Tidningen räknas som samhällsinformation och delas ut med posten till samtliga hushåll i församlingen.

Nästa nummer delas ut tisdag den 21 februari 2017.

Ansvarig utgivare: Peter Träisk, peter.traisk@svenskakyrkan.se

Redaktör och grafisk form: Helen Källman, helen.kallman@svenskakyrkan.se

Tryck: Billes tryckeri, upplaga 13 500 ex. Svanenmärkt och klimatkompenserat papper.

Foto: Om inget annat anges Västerleds församling **Illustrationer:** Svenska kyrkan/IKON.

Omslagsbild: Josefin Casteryd/IKON

Svenska kyrkan
VÄSTERLEDS FÖRSAMLING

Ur innehållet

- 4. Aktuellt
- 6. Zaid – ett barn på flykt
- 8. Kampen för att få växa upp
- 9. Fem sätt att minska barnadödligheten
- 10. Kloka och underfundiga barn
- 12. Advent och jul
- 14. Musik
- 16. Porträtt – Tore Wiik

DOP • KONFIRMATION VIGSEL • BEGRAVNING

Livet rymmer glädje och sorg, hopp och förtvivelan, tro och tvivel. Att markera förändring, glädje eller tacksamhet genom riter är viktigt för oss som individer och som kyrka. Högtider som dop, konfirmation, vigsel och begravning hjälper oss att förstå förändring i våra liv, och är synliga tecken på att Gud är del i varje människas liv. Vill du bli medlem, boka dop, vigsel eller begravning, ring Lisbeth Donnerberg 08-445 96 10. För information om konfirmation ring Klara Gustafsson 08-445 96 34.

FÖRSAMLINGSEXPEDITION

Adress: Västerleds församling, Box 14003, 167 14 Bromma
Besöksadress: Vidängsvägen 11, Alvik
Tfn: 08-445 96 10.
Expeditionen öppen måndag–fredag 9–11.30 och 13–15.
E-post: vasterled.forsamling@svenskakyrkan.se
Webbplats: svenskakyrkan.se/vasterled

KYRKOR

Västerledskyrkan Västerleds kyrkväg 7 i Äppelviken
S:ta Birgitta kyrka Nockeby kyrkväg 47 i Nockeby
S:t Ansgars kyrka Vidängsvägen 11 i Alvik

SIDAN 6

SIDAN 10

SIDAN 4

SIDAN 12

SIDAN 14

bibelord

”Var inte rädda. Jag bär bud till er om en stor glädje, en glädje för hela folket.”

Lukasevangeliet 2:10

Kyrkans diakoni finns för dig

Känner du dig ensam ibland och vill att någon kommer hem till dig för samtal, promenad eller något annat? Välkommen att kontakta någon av diakoner Malin 08-445 96 23 eller Pauliina 08-445 96 28.

Ekonomiskt stöd

Kyrkans diakoni har viss möjlighet att stödja dig som har ekonomiska svårigheter. Diakonerna har kännedom om olika fonder som de kan hjälpa dig att söka pengar ifrån. Diakonerna kan även hjälpa dig söka pengar från fonder som du själv har kännedom om.

Mellan 13-24 februari tar diakonerna särskilt emot besök gällande fondansökningar. För mer information kontakta diakon Pauliina Rydman 08-445 96 28, pauliina.rydman@svenskakyrkan.se

Rättelse

I Västerleds församlingstidning nr 3 2016 skrev vi om ljusbäraren i S:ta Birgitta kyrka. Tyvärr blev ett av namnen fel. Det var Carl-Otto Winnberg som hittade ljusbäraren och det var hans barnbarn som Ann-Marie Lindahl träffade på sjukhuset.

LÅT FLER FÅ FYLLA FEM!

Det farligaste som finns är att födas in i fattigdom. Var femte sekund dör ett barn som inte hunnit fylla fem år. Barn dör av undernäring, infektioner och bristande omsorg. Svenska kyrkans internationella arbete kämpar för alla barns rätt att leva ett tryggt liv, oavsett var på jorden du föds. Genom att samarbeta med systerkyrkor och partnerorganisationer i utsatta delar av världen, kan Svenska kyrkans internationella arbete nå fram till de barn som står utan skyddsnet och som behöver oss som mest.

I Svenska kyrkans julkampanj, som pågår från första advent 2016 till och med januari 2017, samlar vi in pengar till Svenska kyrkans internationella arbete för alla barns rätt till ett tryggt liv. Var med oss i kampen mot barnadödlighet!

FOTO: STENINGEKOMPANIET

Församlingsutflykt till Steninge Slott

Måndag den 19 december åker vi på församlingsutflykt till julmarknaden på Steninge slott. Julmarknaden på Steninge Slott är en traditionell julmarknad som tar plats inomhus på Stenladans 1500 kvm stora övervåning. Vi besöker även Hammarby kyrka där vi håller andakt.

Bussen avgår 9.00 från Församlingshuset, Vidängsvägen 11 i Alvik och är tillbaka ca 16.00. Kostnaden är 400 kr per person och inkluderar både resa och jultallrik. Anmäl senast 1 december till Pauliina Rydman 08-445 96 28, pauliina.rydman@svenskakyrkan.se Begränsat antal platser.

FOTO: SIMON STANDFORD/IKON

Gör en high five #5FÖR5

Hjälp till att sprida julkampanjens budskap i sociala medier. Ju fler som gör en high five, tar en bild och taggar #5för5, desto fler kämpar emot barnadödlighet. Varje high five som delas som ett offentligt inlägg på Instagram eller Facebook ger 5 kr till Svenska kyrkans internationella arbete. Förra året gjordes cirka 10 000 inlägg. Lägg gärna upp din high five bild på Västerleds församlings facebook sida. Tillsammans gör vi skillnad!

500 år av reformation

Vem var Martin Luther? Vad var han så arg på? Och vad hände när han spikade upp sina 95 teser? Martin Luther inledde reformationen för 500 år sedan. Den förändrade både kyrkan och samhället på sin tid, och gör det fortfarande. I nästa nummer av Västerleds församlingstidning kan du läsa mer om reformationen och Martin Luther. Vill du redan nu fördjupa dig i ämnet så besök svenskakyrkan.se/500-ar-av-reformation

Kurs för ideella

TRE KVÄLLAR 17.00-19.00, 19, 24 OCH 31 JANUARI

Kurs för dig som vill vara ideell medarbetare i församlingen. Under kursen får du veta mer om hur det är att vara ideell medarbetare, lära dig mer om Svenska Kyrkan och vår värdegrund samt lära dig att leda en andakt. För mer info vänligen kontakta diakon Malin Gyllenhög 08-445 96 23, malin.gyllenhog@svenskakyrkan.se

High five #5för5

Vi stödjer Svenska kyrkans julkampanj - Låt fler få fylla fem!

ANNA OCH KLARA, FÖRSAMLINGSPEDAGOGER

YVONNE OCH KARIN, FÖRSKOLELÄRARE

PAULIINA OCH MALIN, DIAKONER

Zaid – ett barn på flykt

Zaid är ett av världens drygt 30 miljoner flyktingbarn. I tre år har han och hans familj bott i det jordanska flyktinglägret Zaatari, nära den syriska gränsen, efter att ha flytt från kriget. I januari 2017 fyller Zaid fem och ska börja förskolan. Han längtar dit.

Zaid vaknar alltid först i familjen och går ut till sin lekstuga som hans pappa och bröder har byggt. Den är byggd av en överbliven presenning och lite staket. Golvet är av sand. Stenar och pinnar är leksaker. Här bestämmer Zaid, och den enda som får komma in är lillebror. Zaid's familj bor i två baracker. En uppspänd tältduk mellan dem skapar en liten innegård för matlagning och skyddar mot väder och vind. Totalt är de elva personer. Det är trångt, men det är deras hem efter flykten från kriget i Syrien.

– Min fruktaffär gick i konkurs eftersom det byggdes en militär checkpoint precis bredvid oss. Ingen vågade handla och jag var rädd att hamna emellan vid strider. Därför flydde vi hit, berättar pappa Nimer Al Natoor och fortsätter:

– Vi tackar Gud att vi kunde resa med hela familjen oskadd hit, och att barnen slapp se kriget.

SORGEN ÖVER NÅGOT FÖRLORAT

Alla i lägret har förlorat något: hem, arbete och framtidstro. Alla sörjer någon som dödats. Zaid's mamma Iman berättar att hennes bror och hans fru har dödats i ett bombanfall. Hennes pappa tros ha skjutits ihjäl. Om och när de kan återvända hem vet ingen och det råder stor sorg över att inte kunna påverka vardagen. Att alltid vara i ett vakuum. Inga flyktingar får arbeta utanför lägret, och det finns få försörjningstillfällen i Zaatari. Livet är en ovärdig väntan som skapar depression och frustration.

Många, både vuxna och barn, lider av posttraumatisk stress och behoven av hjälp är större än tillgången. Svenska kyrkans internationella arbete stödjer psykosocialt arbete i lägret med inriktning på barn och unga. Ett exempel är fritidsgården Fredsoasen där ungdomar kan spela fotboll, träna karate, lära sig engelska, måla, sjunga och framför allt prata med vuxna.

– Ungdomarna älskar att vara här. Vi prioriterar de ungdomar som mår sämst. På kurserna pratar vi mycket om hur viktig skolan är, och många får ny motivation, berättar Mohammed Adam som är verksamhetsansvarig.

Fakta om Zaatari i Jordanien

- > Zaatari öppnade för fyra år sedan och idag lever här cirka 80 000 människor. De allra flesta som bor här kommer från samma syriska område, Daara.
- > Hela 58 procent av Zataaris invånare är barn mellan 0–17 år. Varje dag föds det i genomsnitt tolv barn i lägret.
- > Det finns ett eget bostadsområde för de barn som har kommit ensamma hit och man arbetar aktivt för att hitta barnens släktingar.

FOTO: JOSEFIN CASTERVD/KON

ZAID, SNART FEM ÅR

Favoritmat: vinblad med ris och kött

När jag blir stor vill jag bli: fotbollsspelare

Jag gillar att: titta på TV, speciellt barnkanalen med Tom och Jerry

EN OSÄKER FRAMTID

Zaid är alldeles för ung för Fredsoasen, men hans tolvårige bror Yazan kanske får en plats. Väntelistan är dock lång. Yazan har hoppat av skolan. Han brukar istället ta familjens skottkärra och erbjuda skjuts av varor för att tjäna pengar. Men senaste tiden har det varit få uppdrag, och han är uttråkad. Zaid däremot har nära till skratt och vill inget hellre än att få börja förskolan. I januari när han fyller fem är det dags. Då ska han få gå, med egen ryggsäck, den dammiga gatan ner till en av lägrets förskolor.

– Jag tror det blir roligt. Där finns många leksaker. Och kakor!

TEXT: SUSANNA OLIVIN OCH VIKTORIA EKBERG

- > Alla i lägret tilldelas matkuponger. Vatten och elektricitet ransoneras.
- > Det är förbjudet att odla eller bygga i lägret. Det är inte tillåtet att resa från lägret till Jordanien utan tillstånd och det är förbjudet att arbeta utanför lägret.
- > Organisationer som arbetar i lägret skapar arbetstillfällen. Fritidsgården Fredsoasen, som Svenska kyrkan stödjer, har idag 21 flyktingar anställda som vakter, kursledare och administratörer.

Kampen för att få växa upp

Trots att barnadödligheten är hög, är det våldet Qaqamba Gubanca alltid oroar sig för. Hon släpper aldrig sin dotter Libone utom synhåll. Som mentormamma i Khayelitsha, ett av Kapstadens fattigaste områden, kämpar hon varje dag tillsammans med mammor för att fler barn ska få fylla fem.

Det är lunch och läraren Nosisana Mgwelo bjuder barn efter barn till de dukade borden genom att sjunga deras namn. I tallrikarna väntar ris, böngryta och spenat. Libone, tre och ett halvt år, sätter sig nära sin bästa vän Latita. Snart är alla fullt upptagna med att äta.

– Barnen får frukost, lunch och två mellanmål. För många är det den enda maten idag, säger Nosisana Mgwelo.

Tillsammans med två assistenter ansvarar hon för cirka 50 barn. Skolan ligger i Khayelitsha, ett av Kapstadens mest utsatta områden, och är en del av det projekt Svenska kyrkan stödjer för att stärka barns och kvinnors rättigheter. Libone och mamma Qaqamba Gubanca bor som tusentals andra i ett litet skjulliknande hus utan rinnande vatten och toalett. Ändå har de det förhållandevis bra eftersom Qaqamba har en inkomst.

MENTORMAMMOR RÄDDAR LIV

Qaqamba flyttade som många andra unga kvinnor till Kapstaden för att komma ifrån fattigdom. Hon flyttade runt, blev skuldsatt och hade svårt att klara sig. När hon blev gravid hade hon turen att få en mentormamma.

– Det är tufft att vara ensamstående. Min mentormamma blev min vän, hennes berättelse om sitt liv gav mig styrka att förändra mitt.

Tack vare mentormammans råd ammade hon Libone hela första året. Förutom att Libone fick all näring hon behövde undvek Qaqamba att föra vidare sitt HIV-virus. Det är hon lättad över. Hon är stolt över att hon nu också blivit mentormamma och med hjälp av mödra- och barnavårdskunskap kan rädda barns liv.

– Att se ett barn underviktigt, men kunna förmedla kunskap om kosten och sedan se barnet repa sig. Det gör mig lycklig.

FOTO: SIMON STANFORD/KON

LIBONE 3,5 ÅR (till vänster)

Favoritmat: morötter, kål och spenat

När jag blir stor vill jag bli: lärare

Jag gillar att: leka skola med min docka. Då är jag lärare.

Min dotter är smart och lite blyg. Jag önskar att hon får ett bättre liv, att hon blir det jag inte är. Att hon får en bra utbildning.

– Qaqamba Gubanca, mamma till Libone

UTBILDNING GER FÖRÄNDRING

Brist på arbete, men också dålig kunskap om rätten till socialbidrag gör att det inte finns pengar till mat. Just nu oroar sig Qaqamba över tolv barn bland sina klienter. För sin egen del är hon mest rädd för våldet.

– Många barn blir utsatta sexuellt. Våldtäkt är vanligt och jag är ständigt på min vakt.

Det är ingen slump att förskolan har högt staket och taggtråd. Men våldet finns inte bara på gatan.

– Vi försöker påverka föräldrarna att inte slå barnen och inte bråka inför dem, berättar Nosisana.

På skolgården är det fullt av lekande barn efter lunchen. Femåringarna kommer att börja i ny skola till hösten, men Libone har ett år kvar. Qaqamba hoppas att dottern blir lärare när hon blir stor – utbildning och arbete ger frihet att lämna Khayelitsha.

TEXT: VIKTORIA EKBERG

Fem sätt att minska barnadödligheten

Var femte sekund dör ett barn som inte hunnit fylla fem år. Barn dör för att mat, rent vatten, sjukvård och omsorg saknas. Svenska kyrkans internationella arbete stödjer projekt över hela världen för att stärka barns rättigheter och minska fattigdomen.

1. Rätten till mat och rent vatten

Hungern är världens största orättvisa. Nära hälften av alla barn som dör före fem gör det på grund av undernäring. Tillgång till näringsrik mat och rent vatten är en förutsättning för ett liv med god hälsa och värdighet.

2. Rätten till trygghet och försörjning

Försörjning gör att fler barn fyller fem. Kvinnor har ofta ansvar för barnen men små möjligheter att påverka en utsatt situation. Svenska kyrkan arbetar för att stärka kvinnors tillgång till ekonomisk och social trygghet.

3. Rätten till hälsa och sjukvård

Att föda barn är riskfyllt för både mamma och barn. När en kvinna har tillgång till sjukvård under graviditeten och barnets första tid, så minskar dessa risker. Svenska kyrkan arbetar för att kvinnor och barn, ska få tillgång till den vård de har rätt till.

4. Rätten till sin kropp

När kvinnor har möjlighet att bestämma när de vill försöka bli gravida, blir det också lättare att se till att barnens behov av näring, omsorg och trygghet tillgodoses. Svenska kyrkan arbetar för att kvinnor ska ha tillgång till familjeplanering och kunna bestämma över framtiden.

5. Rätten till utbildning

Många flickor och kvinnor får inte gå i skolan. Detta påverkar inte bara deras egna möjligheter utan även deras barns möjligheter. Svenska kyrkan arbetar för flickors rätt till skolgång, kvinnors vidareutbildning och allas rätt till sexualundervisning.

DIN GÅVA GÖR NYTTA

60:- kan bli 10 kg näringsersättning till barn i Etiopien.

330:- kan starta en självhjälpgrupp för kvinnor i Burma.

200:- kan betala en veckolön för en mentormamma i Swaziland.

200:- kan ge 10 kvinnor kunskap om preventivmedel i Sydafrika.

135:- kan bekosta en skoluniform och skolmaterial i ett flyktingläger i Jordanien.

Kloka och underfundiga barn

Underbara barn! Klarsynta, kloka och fyllda med tänkvärda funderingar. Jag hade förmånen att få träffa några av barnen som går i församlingens förskola. Här är deras svar på frågor om att vara fem år, barn i andra länder och julen.

Vad är det bästa med att vara 5 år?

Melker: Att kunna klättra och göra en massa roliga saker, pyssla och så.

Josefine: Jag tycker om att göra snögubbar och att åka pulka.

Anna: Jag gillar att klättra.

Karin: Jag gillar att pyssla, titta på filmer, rida, bada och baka.

Leighton: Jag vet inte. Jag vill bara åka skidor.

Melker: Vi kan klättra upp på taket i parken.

Josefine: Det kan jag med!

Melker: Det kan fyraåringar, men hon kan inte riktigt göra det själv

utan jag måste hjälpa henne. Typ att hon tar tag i min arm eller min fot eller vad som helst.

Leighton: eller huvudet.
(Skratt utbryter)

Vad vill ni bli när ni blir stora?

Melker: Jag ska bli busschaufför.

Josefine: Busschaufför.

Melker: Nej vänta, jag ska köra flygplan.

Anna: Jag vet inte. Det vill jag bestämma när jag blir vuxen.

Karin: Jag ska bli djurskötare och djurdoktor.

Leighton: Jag vet inte. Laga mat.

Melker: Jag ska bli polis också.

Jag ska bli brandman och köra ambulans och flygplan och tåg och buss.

Vad vet ni om barn i andra länder?

Melker: Det finns några som inte har blivit fem.

Karin: Det finns barn som inte får

någon mat.

Anna: Om man inte äter mat så blir man sjuk.

Flera barn: eller död.

Melker: Man klarar sig utan mat i bara två dagar, bara två.

Leighton: Om man inte äter mat så får man hicka.

Karin: Om man äter då går tiden. Och då växer man.

Förskoleläraren Karin: *Vad kan vi göra för barnen som inte har mat?*

Melker: Kanske skicka lite pengar eller mat.

Hur kan man hjälpa andra?

Melker: Man kan trösta någon. Om det är någon som inte har någon att leka med så kan man leka med den.

Karin: Om man håller på att ramla ner någonstans så kan dom andra hjälpa så man inte gör det.

Anna: När min mamma hade en telefon som inte kunde ringa så fixade jag så att hon kunde ringa.

Hur firar ni jul?

Melker: Jag brukar inte ha julgran ibland.

Josefine: Men det har jag!

Melker: Man behöver inte ha julgran, vet ni varför, för man dödar bara träden då.

Josefine: Vi ska ha en liten julgran.
Karin: Knuts kusin, när vi lyssnade på en låt då dansade han in i julgranen.

Anna: När man tar en liten julgran då är det ett barn, när man tar en stor då är den vuxen.

Förskoleläraren Karin: *Vad gör ni mer på jul?*

Karin: Man firar sin födelsedag om man fyller år. (Karin fyller år precis innan jul). Man gör snöbollar, snögubbar och åker skidor.

Leighton: Mamma säger att jag bara får äta tårta. Och det är min farmors födelsedag. När det är min födelsedag då kommer jag att få en docka som kan krypa.

Tacksam för femårsdagen

”De allra flesta i vår del av världen överlever sin femårsdag med råge. Jag tänker inte så ofta på det, men jag tänker på det nu. Hur tacksam jag är över att de levat så länge.”

ANITA ELWESKIÖLD
Präst i Västerleds församling

Jag tänker på hur många jag träffat som gjort mitt liv lite lättare att leva, eller till och med hjälpt mig att överleva. Hur värdefulla de var och är. Människor som genom sitt kunnande eller sin personlighet gjort livet möjligt. En läkare vars namn är höljt i glömska, men som i tid upptäckte en inflammation i min bukspottkörtel. Var och en som gjorde provtagning, medicinering och operation möjlig. I ett kort perspektiv är det länge sedan. Men utan var och en av dem hade livet kanske inte blivit längre än så.

Jag tänker också på alla som jag inte skulle velat vara utan. Vänner. Närstående. Vi betyder mycket för varandra. De allra flesta människor som betytt mycket för mig, vid ett enstaka tillfälle eller som är en omistlig del av mitt liv, har levat i mer än fem år. Det gäller inte alla. Det finns människor som jag älskar och som i skrivande stund är under fem år, och jag har all anledning att tro att de skall få växa och bli vuxna.

De allra flesta i vår del av världen överlever sin femårsdag med råge. Jag tänker inte så ofta på det, men jag tänker på det nu. Hur tacksam

jag är över att de levat så länge.

Jag, liksom de flesta av oss, har mist människor vi älskar. Vi lever inte för alltid. Men också dem jag har mist är jag tacksam för. För allt de hann ge. För allt de hann vara. Och inte minst – för allt de hann uppleva. Någras tid här på jorden blev alltför kort, andras obegripligt lång. Men de fick leva och uppleva.

Döden är många gånger grym och orättvis. Döden ger oss många gånger anledning att knyta näven mot himlen och fråga ”varför”.

Döden är till slut den sista erfarenhet vi alla kommer att göra. Det kan vi inte ändra på, inte någon av oss. I många fall, om än inte alla, har vi möjlighet att förhindra att döden kommer för tidigt. Vi har kunskapen om vad som behövs för att minska barnadödligheten.

Vinterns stora högtid är firandet av ett barn. Vi firar det barnet genom att rikta uppmärksamheten mot många tusen andra barn. Det är inte så länge sedan de kom hit. De bär alla på möjligheten att få leva och uppleva. Låt oss möjliggöra för så många som möjligt att göra det.

Låt fler få fylla fem.

Advent och jul

Från första advent till nyårsdagen finns många tillfällen för gemenskap och glädje i våra kyrkor. Varmt välkommen!

Första advent 27 november

9.30 Familjegudstjänst

Brasskvartett, S:ta Birgittas juniorkör, barnkör och förskola under ledning av Carina Olofson. Mats Eriksson orgel. Präst Anita Elweskiöld. S:ta Birgittas traditionella Adventsbasar. Servering och försäljning. Alla intäkter går till julkampanjen för Svenska kyrkans internationella arbete. *S:ta Birgitta kyrka*

9.30 Familjegudstjänst

S:t Ansgars barnkör och förskola under ledning av Magnus Bergman. Präst Anders Hansén. *S:t Ansgars kyrka*

11.00 Högmässa

Präst Matilda Vitsou, Västerleds kammakör under ledning av Fredrik Zander. Trumpet Mark Schrello. Efteråt fortsätter vi adventsfirandet på Ålstensgatans julmarknad. *Västerledskyrkan*

11.00 Högmässa

Brasskvartett, S:ta Birgitta kyrkokör och ungdomskör under ledning av Carina Olofson. Mats Eriksson orgel. Präst Peter Träisk. *S:ta Birgitta kyrka*

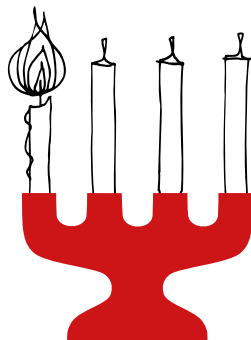

FOTO: JOAKIM NORRLUND/IKON

Julmarknad på Ålstensgatan

SÖNDAG 27 NOVEMBER 12.00-16.00

Den första advent är det traditionell julmarknad på Ålstensgatan. I år kommer även Västerleds församling att vara på plats.

Njut av skönsång och fika till förmån för Svenska kyrkans internationella arbete. Vi delar även ut program om julen i våra kyrkor. Vi ses där!

För Luciakonsert och Luciatåg se nästa uppslag, sida 15.

LÅT FLER FÅ Fylla fem!

Var femte sekund dör ett barn som inte hunnit fylla fem år. Rätten till mat, rent vatten och hälsa är avgörande för barns trygghet. Vid varje adventssöndag så tänder vi ett extra, rött ljus. Vi gör det för alla barns rätt att fylla fem!

Jul i gemenskap

MÅNDAG 26 DECEMBER 12.30-16.00

Västerledskyrkan

Varmt välkommen att fira jul i Västerledskyrkan på annandagen. Julmat, glögg, aktiviteter för barn, allsång, musik och glädje. Firandet avslutas 15.00 med att vi sjunger julens sånger. Kom själv eller med familj och vänner!

11.00 Högmässa

12.30 Jul i gemenskap

14.30 Julfika

15.00 Julens sånger

ANMÄLAN TILL MAT: senast 20 december till Malin Gyllenhög 08-445 96 23, malin.gyllenhog@svenskakyrkan.se Meddela eventuella allergier.

Jul i kyrkan

Västerledskyrkan

JULAFTON 24 DECEMBER

10.00 Barnens julbön

Samling vid julkrubban. Julspel med Västerledskyrkans barnkörer under ledning av Sara Wager. Präst Janna Bäcklund.

17.00 Julbön

Västerledskyrkans julkör under ledning av Fredrik Zander. Präst Janna Bäcklund.

23.30 Midnattsmässa

Västerledskyrkans julkör under ledning av Fredrik Zander. Präst Matilda Vitsou.

JULDAGEN 25 DECEMBER

07.00 Julotta

Västerledskyrkans julkör under ledning av Fredrik Zander. Präst Peter Träisk.

ANNANDAGEN 26 DECEMBER

11.00 Högmässa

Präst Janna Bäcklund, Fredrik Zander orgel.

15.00 Julens sånger

Traditionell julsångstund tillsammans med Västerledskyrkans julkör, Sara Wager och Fredrik Zander. Julkaffe från 14.30.

S:ta Birgitta kyrka

JULAFTON 24 DECEMBER

10.00 Barnens julbön

Julspel av S:ta Birgitta barn och juniorkör under ledning av Carina Olofson. Präst Anita Elwesiöld.

17.00 Julbön

S:ta Birgittas julkör och Hanna Holmberg solist under ledning av Carina Olofson. Präst Peter Träisk.

23.30 Midnattsmässa

Präst Anita Elwesiöld, Sara Wager orgel.

JULDAGEN 25 DECEMBER

07.00 Julotta

S:ta Birgittas julkör och Oskar Olofson solist under ledning av Carina Olofson. Präst Anders Hansén.

ANNANDAGEN 26 DECEMBER

11.00 Carolsgudstjänst

S:ta Birgitta ungdoms- och kyrkokör, Elisabeth Gustafsson flöjtist och Mats Ericson orgel under ledning av Carina Olofson. Präst Anita Elwesiöld.

FOTO: MARTA ELIASSON/IKON

S:t Ansgars kyrka

JULAFTON 24 DECEMBER

10.00 Samling vid julkrubban

Präst Anders Hansén, Magnus Bergman orgel.

JULDAGEN 25 DECEMBER

11.00 Juldagsmässa

Präst Anders Hansén, Magnus Bergman orgel.

Nyår

NYÅRSAFTON 31 DECEMBER

16.00 Musik inför nyårskiftet

Johan Wällberg solosång, Fredrik Zander orgel. Präst Matilda Vitsou.

Västerledskyrkan

17.00 Nyårsbön

Pelle Olofson sång och Carina Olofson orgel. Präst Anders Hansén.

S:ta Birgitta kyrka

NYÅRSDAGEN 1 JANUARI

17.00 Ekumenisk fredsgudstjänst

Fredrik Zander orgel. Körsång.

Västerledskyrkan

VÄLKOMMEN PÅ FEMÅRSKALAS!

TRETTONDEDAG JUL 6 JANUARI 11.00

S:ta Birgitta kyrka

Det traditionella trettondagsfirandet blir en födelsedagsfest för att fler barn ska få fylla fem. Ta med kontanter eller Swish, på kalaset samlar vi in pengar till Svenska kyrkans internationella arbete.

Firandet börjar 11.00 med Familjemässa. Sångare från kyrkans körer medverkar under ledning av Carina Olofson. Präst Anita Elwesiöld. Efter mässan så fortsätter vi fira med ringdans, kalaspåsar till barnen och kyrkkaffe för de vuxna.

Det blir en fest för hela familjen!

FOTO: JOSEFIN CASTERVD/IKON

musik

Sjung in advent

SÖNDAG 27 NOVEMBER 16.00

Diskanterna, 6-årskören, Juniorkören, Ungdomskören, Vokalensemblen, Mikael Nilsson trumpet, under ledning av Sara Wager och Fredrik Zander. *Västerledskyrkan*

Julkonsert

SÖNDAG 4 DECEMBER 18.00

Juloratorium I Widéen. S:ta Birgittas kyrkokör, Oskar Olofson bas, Julia Mattei sopran och stråkkvartett under ledning av Carina Olofson. *S:ta Birgitta kyrka*

Konsert

TORS DAG 8 DECEMBER 20.00

Kören Parenteserna. *S:ta Birgitta kyrka*

Singalong: Advents- och julmusik

LÖRDAG 10 DECEMBER 16.00

Kom och sjung och lyssna till S:t Ansgars kyrkokör under ledning av Magnus Bergman. *S:t Ansgars kyrka*

FOTO: HENRIK BETNÉR

Julen sjunges in!

SÖNDAG 18 DECEMBER 16.00

Traditionell julkonsert med körer, harpa och orgel. Västerleds kammarkör och vokalensemble. Solist, Gabriella Thür harpa, Cathrine Skagstedt orgel. B. Britten: A ceremony of carols och annan julmusik. Fredrik Zander dirigent. *Västerledskyrkan*

FOTO: HENRIK BETNÉR

Lunchmusik

TISDAG 6 DECEMBER OCH 7 FEBRUARI 12.15

En tisdag i månaden bjuder Magnus Bergman på lunchmusik. Smörgås och kaffe. *S:t Ansgars kyrka*

Julallsång

ONSDAG 21 DECEMBER 19.00

Kom och sjung julens psalmer och sånger under ledning av Carina Olofson. *S:ta Birgitta kyrka*

Carols gudstjänst

MÅNDAG 26 DECEMBER 11.00

S:ta Birgitta ungdoms- och kyrkokör, Elisabeth Gustafsson flöjtist under ledning av Carina Olofson. *S:ta Birgitta kyrka*

Julens sånger

MÅNDAG 26 DECEMBER 15.00

Traditionella julsångstund tillsammans med Västerledskyrkans julkör under ledning av Sara Wager och Fredrik Zander. Julkaffe serveras från 14.30 i Samkvämsrummet en trappa ner. *Västerledskyrkan*

Musik inför årsskiftet

LÖRDAG 31 DECEMBER 16.00

Johan Wällberg solosång och Fredrik Zander orgel. Västerledskyrkan

Orgelkonsert med introduktion

SÖNDAG 22 JANUARI 16.00

Musik från advents- jul och trettonde-dagstiden. Före konserten introduktion och samtal med fika i församlingssalen från 15.15. Fredrik Zander orgel. Västerledskyrkan

Orgelkonsert

SÖNDAG 29 JANUARI 16.00

Musik av F. Couperin, C. Franck och Balbastre. Vid orgeln: Carina Olofson och Carin Horovitz. S:ta Birgitta kyrka

Bibliska sånger

SÖNDAG 12 FEBRUARI 16.00

A. Dvorak. Oskar Olofson bas och Carina Olofson piano. S:ta Birgitta kyrka

FOTO: MAGNUS ARONSSON/IKON

Musik på reformationsdagen

SÖNDAG 19 FEBRUARI 16.00

Musik med anknytning till kyrkans reformationsår 2017 med tema dåtid, nutid och framtid. Västerleds kammarkör, Fredrik Zander m fl. Västerledskyrkan

Upplev julens musik

Advents- och juletid är tid för sång och musik i våra kyrkor. Utöver alla de fantastiska juldagstjänsterna där kyrkorna fylls med människor som sjunger julpsalmer, har vi även ett stort utbud av musikgudstjänster och konserter. Här finns *Sjung in advent*, luciafiranden, julkonserter, Widéns Juloratorium, *Sjung in julen* mm. En nyhet för i år är *Julallsång* i S:ta Birgitta kyrka onsdag före jul.

I många av julens gudstjänster medverkar kyrkornas julkörer. Extrasångare behövs. Kanske något för dig som inte är med i någon av våra körer just nu? Repetitionstillfälle finns. Kontakta

gärna någon av församlingens musiker.

En annan fin tradition är *Musik inför årsskiftet* och nyårsböner på nyårsafton. Karaktären i programmet stämmer lite till eftertanke och det känns fint att summera det gamla året innan alla festligheterna börjar och det nya tar vid.

Hjärtligt välkommen! Här intill finns detaljerad information om vad som spelas och sjungs i kyrkorna under advent och jul.

FREDRIK ZANDER

Organist i Västerleds församling

Lucia

ONSDAG 7 DECEMBER

16.30 Luciatåg

Luciatåg med S:ta Birgittas barnkörer. S:ta Birgitta kyrka

LÖRDAG 10 DECEMBER

16.00 Luciakonsert

Anders Åstrand vibrafon, Robert Erlandsson bas, Tomas Wingren slagverk, Ligita Sneibe, Juniorkören och Ungdomskören under ledning av Sara Wager. Västerledskyrkan

SÖNDAG 11 DECEMBER

11.00 Familjemässa med Luciatåg

Diskanterna och Minikören under ledning av Sara Wager. Magnus Bergman piano/orgel. Västerledskyrkan

11.00 Högmässa med Luciatåg

Juniorkören under ledning av Carina Olofson. S:ta Birgitta kyrka

18.00 Luciagudstjänst

S:t Ansgars barnkör under ledning av Magnus Bergman. Präst Anders Hansén. S:t Ansgars kyrka

FOTO: HANNA HUMMELBO/IKON

MÅNDAG 12 DECEMBER

21.00 Luciamässa

Luciatåg med ungdomar från församlingen under ledning av Sara Wager. Präst Matilda Vitsou. Västerledskyrkan

TISDAG 13 DECEMBER

19.00 Luciakonsert

Junior- och ungdomskören under ledning av Carina Olofson. S:ta Birgitta kyrka

porträtt
TORE WIİK

Med sina 105 år är Tore Wiik den äldsta personen som bor i Västerleds församling. En levnadsglad man som spontant börjar sjunga när vi är där och hälsar på. Tore besöker ofta och gärna andakterna som församlingen har på älderboendet där han bor. När jag och dikonen Malin besöker honom berättar han med inlevelse om sina minnen från barndomen.

Tore Wiik föddes 1911 på Kungsholmen. Sina första år bodde han på Långholmen tillsammans med sina föräldrar. Hans pappa jobbade på Långholmens fängelse och Tore berättar att de bodde i samma byggnad som fångarna.

– Vi bodde vägg i vägg. Pappa hade sitt arbete alldeles intill. Han behövde inte gå ut. Det var bara en trappa upp.

Som enda barnet så berättar Tore att han ansågs vara bortsämd. Han fick de saker han behövde och hade det väldigt bra. Tore berättar att han tyckte om att åka skridskor och innan hans mamma åkte till sitt arbete så satte hon på honom skridskorna.

– Det är klart att man ibland inte var så där snäll som man skulle vara. På rena rama rackartyget så kastade jag mina galoscher i kakelspisen en gång, berättar Tore och skrattar gott. Skorna brann inte upp men Tore minns att han fick skäll. Då var han cirka 5 år. Han minns också att han opererades. Det är ett otäckt minne.

– Jag hade en slags migrän som jag fick ibland. Det började sådär på morgonen och så höll det på fram på dagen. Så dom skulle behandla mig för det där och så skulle dom operera mig i näsan. Och det tyckte jag var otäckt. Jag skrek under operationen. Sjuksköterskan kom ner och frågade vad som försegick. Jag hade väl skriket så mycket under behandlingen.

Ett annat otäckt minne är att han som barn var rädd för vatten.

– ”Kör nu på huvudet” sa en släkting till mig. Det tyckte jag var otäckt. Då var jag rädd. ”Kör nu på huvudet”. Det gjorde jag inte. Jag var rädd för något, jag vet inte vad det var.

Tore har även många fina minnen från sin barndom. Som då när han lärt sig cykla på sin mammas cykel och han tillsammans med en god vän cyklade överallt en hel sommar.

Som barn drömde Tore om att bli chaufför.

– Jag gick i skola i Stockholm och då fick jag se en massa taxibilar. Då beslutade jag mig för att bli chaufför när jag blev stor.

Tore har alltid gillat att köra bil men han blev aldrig chaufför. Istället jobbade han som korrekturläsare på bland annat veckopressen.

– Som barn visste jag egentligen inte vad jag ville bli. Jag följde med vinden dit den blåste.

Framtiden är oviss när man är barn och minnena man får då sitter ibland kvar hela livet. Även som 105-åring minns man de fina stunderna och de gånger när något var otäckt.

TEXT OCH FOTO: HELEN KÄLLMAN

TORE WIİK, 105 ÅR

Bor: Traneberg **Som barn vill han bli:** Chaufför
Favoritsysselsättning som barn: Åka skridskor